

WERKTITEL?

— PAPER PROJECTWERK: SCHOOLJAAR 2021-2022

Naam: Lauranne Boey

Klas: 6AVV

Begeleider(s): T. Driessens, A. Van Meirvenne

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inleiding	4
Cultuur	5
Poëzie	5
Analyse van een gedicht.....	5
Conclusie	7
Film	7
Analyse van een film.....	7
Conclusie	8
Serie.....	8
Analyse van een serie	9
Conclusie	9
Conclusie.....	9
Sociaal.....	10
Spreektaal	10
Communicatietechnieken.....	11
Conclusie	13
Schrijftaal.....	13
Communicatietechnieken.....	13
Conclusie	13
Conclusie.....	14

Politiek	14
Toespraken.....	14
Analyse van een toespraak	14
Conclusie	14
Conclusie.....	14
Besluit	14
Bibliografie	15
Bijlagen	16

Voorwoord

Ik ben intussen meer dan 10 jaar studente dramakunst en voordracht en heb dus een passie voor taal. Aandacht is hierbij altijd belangrijk. Ik ben tevens begonnen aan mijn persoonlijke avontuur binnen de dichterskunst en de performancekunst. Ik leer de limieten van mijn eigen kunnen en tracht deze keer op keer te verleggen. Door steeds experimenteler met taal en performance aan de slag te gaan, wordt het belangrijker dan ooit de verschillende manieren waarop de aandacht van het publiek wordt ingezet te leren en te beheersen. Dit paper is dus een onderzoek op niet alleen cultureel, maar ook sociaal en politiek vlak. Het is een onderwerp dat mij niet alleen inspireert, maar ook van groot belang is voor mijn persoonlijke groei binnen de wereld van performance. Dit onderwerp neem ik met me mee in mijn GIP, waar ik het concept aandacht gebruik om het verhaal van identiteit en expressie verder te benadrukken. Het onderzoek heeft op deze manier een directe impact op mijn kunst en expressie van mezelf.

Inleiding

Aandacht is een belangrijk deel van het leven. Ironisch genoeg wordt dit onderwerp vaak over het hoofd gezien. Door hiernaar onderzoek te doen wordt er een nieuw licht op de zaak geworpen. Dit wordt gedaan door het onderzoek in verschillende delen op te delen: cultureel, sociaal en politiek.

Stapsgewijs wordt elk aspect onderzocht en met elkaar vergeleken. De conclusies per thema bouwen de structuur van het paper op. Hierin wordt steeds het besproken onderwerp uitgelegd aan de hand van de vermelde voorbeelden. Een uiteindelijke conclusie bij de onderdelen cultuur, sociaal en politiek benadrukken de verschillen en gelijkenissen binnen het thema. De algemene conclusie zal zich hierop baseren om een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek te vervolledigen.

Op deze manier wordt er een antwoord geformuleerd op de onderzoeksvraag van dit paper:

"Op welke manieren wordt de aandacht gemanipuleerd op cultureel, sociaal en politiek vlak en bestaan hierin gelijkenissen?"

Cultuur

Poëzie

Analyse van een gedicht

Een voorbeeld waarin aandacht en context de betekenis van poëzie kan doen veranderen, is het gedicht *The Devil's Wife* van Carol Ann Duffy (bijlage 1). Hierin vertelt zij het verhaal van een vrouw die gelokt werd in het plegen van gruwelijke misdaden. Zij is in dit verhaal de "Devil's Wife" (91). Het gedicht werd in vijf delen verdeeld, waarvan elk deel een ander aspect van het verhaal verduidelijkt.

Om de structuur en manieren waarop verder onderzoek naar het thema verdere betekenis aan het gedicht en de inhoud geeft, worden in dit deel de verschillende onderdelen apart bekeken naar de analyse beschikbaar op IB Wisdom (2019).

1 Dirt

In *Dirt*, het eerste deel van het gedicht, vertelt Duffy over de onderdanigheid van vrouwen. "Dirt. Didn't flirt" (5) is een binnenrijm waarvan de korte ritmische uitspraak de structuur en vastberadendheid van de man in het gedicht voorstelt. Deze kortdanigheid is wat de vrouw tot hem aantrekt, net als de andere vrouwen die hij verleidt. Hij behandelt vrouwen als speelgoed en vuil, "they were dirt" (5).

Dit is de eerste gedachte waaruit men vertrekt. Vrouwen worden als minder gezien dan mannen, dingen die zich aangetrokken voelen tot wat hen als minder behandelt en onbereikbaar lijkt.

Vervolgens gaat het over de wreedheid van de man die we hier de Duivel noemen. De agressie hiervan wordt meteen duidelijk in de zin: "He bit my breast." (13) Hier wordt de harde klank en agressieve toon van de letter "b" tweemaal herhaald. Deze toon gaat over naar de zwakke, geen inspraak hebbende vrouw in de zin "He entered me." (13), wat verkrachting voorstelt. Hier heeft de vrouw

geen controle over wat er met haar lichaam gebeurt. Dit staat in schril contrast met de macht die de Duivel, de man, over haar heeft. Deze heen en weer wordt gedurende het hele eerste deel herhaald, om aan te tonen hoe zinloos het weerstaan lijkt en hoe oneindig de strijd lijkt te duren.

De vrouw verliest haar onschuld, wat symbolisch wordt weergegeven in de zin: "he made me bury a doll" (15), waar de imperatieve "made" de macht over de vrouw voorstelt en de "doll" haar onschuld. De onschuld wordt weer naar boven gehaald in "playgrounds, fairgrounds. Coloured lights" (19). De onschuld van kinderen, gevolgd door de Duivel, lijkt een soort spel van jager en prooi, waarbij de Duivel jaagt op de kinderen wiens onschuld nu nog onbeschadigd is.

Ze probeert de aandacht van de man te trekken. Dit voorstellen doet Duffy weer aan de hand van een binnenrijm: "I gave as good as I got" (10-11). De herhaalde "g" straalt een vastberaden toon uit. Dit, net als de zin "He tailed." (20) doet denken dat dit alles haar eigen fout is. Toch blijft de vrouw het op de Duivel steken.

2 Medusa

De herhaling van de zin "I know" (27-28) toont haar zelfvertrouwen, al is ze onzeker over haar situatie. Dit zelfvertrouwen is maar deels aanwezig in "Nobody liked my hair. Nobody liked how I spoke." (31) waar zij haar mishandeling door de maatschappij rondom haar verklaart. Deze zin contrasteert verder ook de emotionele omhulzing dat ze geworden is in het eerste deel. Ze is niet in controle, dit wordt ons verteld in "I was left to rot. I was locked up, double-locked." (36). "Howled" (43) duidt op de dierlijkheid die de pijn van de vrouw benadrukt wanneer ze zich realiseert hoe erg haar straf is.

Onderwerp

Duffy vertelt over hoe makkelijk het is de vrouw te manipuleren, en zelfs de meest gevreesde vrouwen een tragische geschiedenis met zich meedragen en oneerlijk worden behandeld door de maatschappij. In het gedicht dat als een dramatische monoloog wordt geschreven wordt constant het onderdrukken van de vrouw door de duivel, wat hier de maatschappij is, aangeklaagd.

Conclusie

Door bepaalde zaken te herhalen, klanken te gebruiken en te verwijzen naar voorgaande verhalen en legendes, kan een belangrijk statement overgedragen worden. In de wereld van de poëzie is dit makkelijk te herkennen, maar ook in de gesproken media zijn deze belangrijk.

Film

Films worden gemaakt om naar te kijken. Het is dus belangrijk voor elke filmmaker om de aandacht van de kijker te nemen, en te houden. Om dit concept te onderzoeken, bekijken we het verhaal van de film Rain Man. Na de dood van zijn vader hoort Charlie van het bestaan van zijn autistische broer Raymond, die tot enige erfgenaam van het pand is benoemd. Met het plan om zijn erfenis van de advocaten af te persen, kidnapt Charlie zijn broer.

Analyse van een film

Charlie Babbit is een personage dat positieve verandering nodig heeft. Wanneer we hem voor het eerst zien, is hij een louche importeur van buitenlandse auto's, in diepe schulden. Wanneer hij hoort dat zijn vader gestorven is, wil Charlie alleen zijn erfenis. Helaas is de hele erfenis geschonken aan een ander, de tot nu toe onbekende broer van Charlie, Raymond. Charlie ontvoert Raymond in een poging de voogdij over hem te krijgen. Hij hoopt zo toegang te krijgen tot de erfenis.

Tijdens hun reis terug naar Californië leert Charlie waardevolle lessen over zijn verleden en zijn familie en leert hij Raymond beter kennen.

In haar boek *Creating Character Arcs* geeft K. M. Weiland (2016) ons een paar belangrijke scenarioschrijftechnieken die we kunnen toepassen op onze analyse van *Rain Man*. Ten eerste hebben we wat ze de 'Character's Ghost' noemt, de geest dat het personage achtervolgt. Dit is een element uit hun verleden waar het personage aan moet ontsnappen om zijn verhaal af te ronden. Voor Charlie is dit de slechte relatie die hij had met zijn vader.

Vervolgens is er het 'Impactkarakter'. In dit verhaal is dat Raymond. Hij verandert Charlie, puur door zijn aanwezigheid, waardoor Charlie op het einde van de film zijn karakterboog kan afronden op een postieve manier.

Charlie start het verhaal als een egoïst, maar leert voor anderen te zorgen. Hij heeft dus niet zijn doel bereikt om het geld van zijn broer op te eisen, maar is wel een betere persoon geworden.

Conclusie

Een karakterboog als deze kan ervoor zorgen dat het publiek blijft kijken. We zien een personage dat hulp nodig heeft, en het later ook krijgt. We blijven kijken om op het einde al dan niet een goed einde te zien te krijgen.

Serie

Net als films is het belangrijk om de aandacht van het publiek vast te houden. Net als in films wordt dit gedaan dankzij een evolutie van de personages. Anders dan in film is een serie opgedeeld in afleveringen. Wat de gelijkenissen en verschillen zijn met film op het vlak van aandacht, wordt onderzocht aan de hand van de serie 'Breaking Bad'.

Analyse van een serie

In de eerste aflevering horen we dat het hoofdpersonage, Walter White, gediagnosticeerd met longkanker is. Zijn schoonbroer, Hank Schrader, werkt bij de DEA. Hierdoor komt Walter te weten dat er veel geld te verdienen valt in het maken van meth. Met zijn achtergrond als leraar chemie op de middelbare school werkt hij samen met een oudstudent, Jesse Pinkman. Zo hoopt Walt genoeg geld te verdienen om zijn familie, ook na zijn dood, te ondersteunen.

In de meth-industrie ontmoet hij nieuwe gezichten die hem het leven zuur maken. Het geheim van Walt's meth lab wordt ontdekt door zijn vrouw, die hem helpt in het witwassen van zijn geld om hem uit de problemen te houden.

De constante risico's die Walt meemaakt zorgen voor een intens verhaal van leugens, geheimen en spanning. Hierdoor zit de kijker op het puntje van zijn stoel. De cliffhangers en het terughouden van informatie speelt hierbij een belangrijke rol.

Conclusie

De evolutie van niet alleen het hoofdpersonage, maar ook de nevenpersonages, zorgt ervoor dat de kijker de aandacht niet kan wegnemen van het verhaal. Het is een boeiende uiteenzetting van het leven van een fictief personage, voor wie we sympathie wekken. Door de personages de verkeerde kant op te zien gaan, wensen de toeschouwers hen een goed einde. Omdat de personages lijden, blijven de kijkers verslingd aan de serie.

Conclusie

Op veel vlakken zijn de gebruikte technieken op eenzelfde manier te verklaren. Het gebruik van cliffhangers bouwt in series de spanning op voor de volgende aflevering, in film gebeurt dit bij de plot points. In poëzie betekent dit soms een open einde, waarin het aan de lezer ervan is om een eigen interpretatie te werven aan het stuk. Zelfs een gesloten einde zou tot hetzelfde effect kunnen leiden.

In de drie besproken kunstvormen wordt er steeds veel belang gehecht aan het personage. De karakterboog die zij meemaken is wat het verhaal als een rode draad tot hun einde brengt. In films en series is dit vaak het hoofdpersonage, soms ook de nevenpersonages. In poëzie zou het personage een abstracter iets kunnen zijn als een seizoen, de lezer zelf of een element uit de natuur. Toch leidt dit tot een gelijkaardig effect. De toeschouwer krijgt sympathie, of net het tegenovergestelde, voor een personage en wenst hen wat die volgens de kijker verdient. De obstakels die de personages onderweg tegenkomen zorgen voor spanning, zo blijft de kijker de aandacht bij het verhaal houden in de hoop dat het einde is wat het volgens hen zou moeten zijn.

Het geven of weerhouden van informatie kan een laag bovenop de bestaande spanning leggen. Als toeschouwer meer weten dan de personages zorgt ervoor dat we met anticipatie zitten. We proberen onszelf in de schoenen van het personage te zetten. Het weerhouden van belangrijke informatie kan de kijker op het verkeerde pad zetten. Het onthullen ervan kan leiden tot een plot twist, een plotste verandering in het verhaal. Zo beslist de maker zelf wanneer hij welke informatie vrij laat om de spanning to het maximum te drijven. Dit geeft meer leven aan het verhaal en de personages erin, alles wordt dynamischer.

Sociaal

De geschreven taal werd pas in het jaar 3500 voor Christus ontdekt, hiervoor was enkel de gesproken taal aanwezig. Taal heeft ene enorme evolutie meegemaakt, dit neemt ook specifieke technieken met zich mee voor elke soort communicatie. In dit paper wordt deze opgedeeld in de gesproken en de geschreven taal. Door deze twee te vergelijken wordt er gezocht naar de verschillende manieren waarop de aandacht wordt gemanipuleerd.

Spreektaal

Om de aandacht van de toeschouwer te behouden worden verschillende technieken toegepast in de gesproken taal. Deze technieken worden gebruikt om

de aandacht meteen te nemen, en deze gedurende de volledige presentatie bij zich te houden.

Communicatietechnieken

Een eerste veelgebruikte techniek is het gebruik maken van schockerende feiten en het spelen op het gemoed van de toeschouwer. Door te beginnen met een onverwacht iets, grijpt men de aandacht van het publiek en weet deze meteen wat de toon voor de rest van de presentatie zal zijn. "Rokers houden van lucifers die met de eerste slag ontsteken, luisteraars houden van presentaties die de aandacht ontsteken in de eerste zin" (Wyeth, 2020).

Pauzes zijn minstens even belangrijk als de presentatie zelf. Dit wordt verteld in het artikel *Let's take a break! This is why breaks are so valuable*, gepubliceerd op de website Preseno: "Pauzes zijn een krachtig middel om spanning in lezingen op te bouwen en zijn daarom een van de belangrijkste elementen voor het succesvol vertellen - want pauzes zorgen ervoor dat de dramaturgie zich ontvouwt." (preseno GmbH, 2020).

Verder is verandering een nuttig hulpmiddel. Volgens Olivia Mitchell (2018) worden deze opgedeeld in macro- en microveranderingen:

Macroveranderingen

Een macroverandering is een grote aanpassing in spreekstijl, vorm van presentatie of interactie met het publiek.

Een gekend voorbeeld is het implementeren van een quiz. Hierbij gaat men van het louter vertellen over naar het stellen van vragen aan het publiek. Dit kan ook in de andere richting gebeuren. Zo kan een spreker een presentatie geven en het publiek er vervolgens over quizen, of kan hij beginnen met de ondervraging om zo de aandacht van het publiek te nemen en eventueel naar een openingszin leiden.

Ook door het publiek fysiek te doen bewegen en van plek te doen veranderen is er sprake van een macroverandering. In plaats van zijn toeschouwers gedurende de volledige presentatie op hun plaatsen te laten zitten, kan de spreker hen uitnodigen om rond een tafel te staan of naar het podium te komen. Op dezelfde manier kan ook het veranderen van zijn eigen positie in de ruimte een macroverandering zijn.

Microveranderingen

Wanneer een presentator, comedian, verteller zijn verhaal of presentatie voorbrengt, zal hij meestal geleerd hebben de volledige ruimte van zijn podium te gebruiken. Hij verplaatst zich en kan zo van een statisch vertellen naar een dynamiek overgaan. Dit doet hij door dichterbij, of verder, van het publiek te staan. Verder geeft dit ook de optie zijn snelheid van wandelen te veranderen. Door snel van een kant naar de andere te stappen, wordt het publiek geprikkeld. Wanneer een spreker dit in verband met de gesproken tekst kan brengen, wordt een gesproken tekst een gespeelde tekst. Dit zal de aandacht van de toeschouwers makkelijker bij zich houden.

Niet alleen het spreken, maar ook de stiltes zijn van belang. Voor of na een belangrijk punt of de clou van een grap. Niet alleen zorgt dit voor spanning en zorgt het ervoor dat het publiek de tijd krijgt te verwerken wat ze net te horen hebben gekregen, het geeft de spreker de kans wat water te drinken tijdens hun presentatie of performance.

Door de verschillende subonderwerpen telkens aan te kondigen zullen de leden van het publiek steeds opnieuw geïntroduceerd worden tot de presentatie en worden ze minder snel afgeleid. Deze stap wordt vaak vergeten in presentaties, maar is een simpele manier om ervoor te zorgen dat het publiek geïnteresseerd kan blijven luisteren.

Conclusie

Spreektaal hangt vast aan een aantal belangrijke communicatietechnieken. Zonder zullen de presentaties en performances het veel lastiger hebben bij het houden van de aandacht van het publiek. Een spreker die deze technieken beheerst, zal leren regelmatig te zijn in het geven van presentaties waar hij de aandacht van zijn publiek niet verliest.

Belangrijk om te houden is hier het gebruik van pauzes, aandachtgrijpende openingszinnen en een regelmatige toepassing van zowel macro- als microveranderingen gedurende de presentatie of performance.

Schrijftaal

Na de gesproken taal te onderzoeken, wordt het tijd de geschreven tekst onder de loep te nemen. In hoeverre deze gelijkenissen of verschillen vertoont met de gesproken taal wordt in dit onderdeel onderzocht.

Communicatietechnieken

Conclusie

De kans is dus groot dat u in dit paper een aantal van deze technieken zal herkennen.

Conclusie

Politiek

Toespraken

Analyse van een toespraak

Conclusie

Conclusie

Besluit

Bibliografie

Duffy, C. A. (1999). *The Devil's Wife. The World's Wife* (Vol. 2017). Picador.

Weiland, K. M. (2016). *Creating Character Arcs: The Masterful Author's Guide to Uniting Story Structure, Plot, and Character Development*. PenForASword Publishing.

B. (2019, February 1). *The Devil's Wife*. IB Wisdom.

<https://ibwisdom.wordpress.com/2019/01/28/the-devils-wife/>

Wyeth, S. (2020, 6 februari). *10 Ways Great Speakers Capture People's Attention*. Inc.Com.

Geraadpleegd op 14 februari 2022, van [https://inc.com/sims-wyeth/how-to-capture - and-hold-audience-attention.html](https://inc.com/sims-wyeth/how-to-capture-and-hold-audience-attention.html)

Mitchell, O. (2018). *7 ways to keep audience attention during your presentation / Speaking about Presenting*. Speakingaboutpresenting.Com. Geraadpleegd op 17 februari 2022, van <https://speakingaboutpresenting.com/content/7-ways-audience-attention-presentation/>

What is the best way to hold a reader's attention in a long text? (2020). Quora. Geraadpleegd op 21 februari 2022, van <https://www.quora.com/What-is-the-best-way-to-hold-a-reader-s-attention-in-a-long-text>

Bijlagen

Bijlage 1:

1. 1 DIRT

2.

3. The Devil was one of the men at work.

4. Different. Fancied himself. Looked at the girls

5. in the office as though they were dirt. Didn't flirt.

6. Didn't speak. Was sarcastic and rude if he did.

7. I'd stare him out, chewing my gum, insolent, dumb.

8. I'd lie on my bed at home, on fire for him.

9.

10. I scowled and pouted and sneered. I gave

11. as good as I got till he asked me out. In his car

12. he put two fags in his mouth and lit them both.

13. He bit my breast. His language was foul. He entered me.

14. We're the same, he said, That's it. I swooned in my soul.

15. We drove to the woods and he made me bury a doll.

16.

17. I went mad for the sex. I won't repeat what we did.

18. We gave up going to work. It was either the woods

19. or looking at playgrounds, fairgrounds. Coloured lights

20. in the rain. I'd walk around on my own. He tailed.

21. I felt like this: Tongue of stone. Two black slates

22. for eyes. Thumped wound of a mouth. Nobody's Mam.

23.

24. 2 MEDUSA

25.

26. I flew in my chains over the wood where we'd buried

27. the doll. I know it was me who was there.

28. I know I carried the spade. Know I was covered in mud.

29. But I cannot remember how or when or precisely where.

30.

31. Nobody liked my hair. Nobody liked how I spoke

32. He held my heart in his fist and he squeezed it dry.

33. I gave the cameras my Medusa stare.

34. I heard the judge summing up. I didn't care.
- 35.
36. I was left to rot. I was locked up, double-locked.
37. I know they chucked the key. It was nowt to me.
38. I wrote him every day in our private code.
39. I thought in twelve, fifteen, we'd be out on the open road.
- 40.
41. But life, they said, means life. Dying inside.
42. The Devil was evil, mad, but I was the Devil's wife
43. which made me worse. I howled in my cell.
44. If the Devil was gone then how could this be hell?
- 45.
46. 3 BIBLE
- 47.
48. I said No not me I didn't I couldn't I wouldn't.
49. Can't remember no idea not in the room.
50. Get me a Bible honestly promise you swear.
51. I never not in a million years it was him.
- 52.
53. I said Send me a lawyer a vicar a priest.
54. Send me a TV crew send me a journalist.
55. Can't remember not in the room. Send me
56. a shrink where's my MP send him to me.
- 57.
58. I said Not fair not right not on not true
59. not like that. Didn't see didn't know didn't hear.
60. Maybe this maybe that not sure not certain maybe.
61. Can't remember no idea it was him it was him.
- 62.
63. Can't remember no idea not in the room.
64. No idea can't remember not in the room.
- 65.
66. 4 NIGHT
- 67.
68. In the long fifty-year night,
69. these are the words that crawl out of the wall:
70. Suffer. Monster. Burn in Hell.
- 71.
72. When morning comes,
73. I will finally tell.
- 74.

75. Amen.

76.

77. 5 APPEAL

78.

79. If I'd been stoned to death

80. If I'd been hung by the neck

81. If I'd been shaved and strapped to the Chair

82. If an injection

83. If my peroxide head on the block

84. If my outstretched hands for the chop

85. If my tongue torn out at the root

86. If from ear to ear my throat

87. If a bullet a hammer a knife

88. If life means life means life

89.

90. But what did I do to us all, to myself

91. When I was the Devil's wife?